

იური შევჩუყა

ხვალის ასქეროიდი

პიესა ერთ მოქმედებად და ორ სურათად

მოქმედი პირები:

პარიკმახერი ვახტანგი

მენაღე გიორგი

პროფესორი დავითი

მუსიკოსი ისააკი

რადიოს უსახელო დიქტორები

პიესის ყველა გმირი (გარდა, რა თქმა უნდა, სცენის მიღმა დარჩენილი რადიოდიქტორებისა) დაახლოებით ერთი და იმავე, ასე ვთქვათ, „ადრეული საპენსიო“ ასაკისა და ერთი და იმავე, ექიმების მიერ „მსუქნად“ წოდებული აგებულებისაა.

სურათი პირველი

სცენას დილის მზის ოქროსფერი შუქი ეფიწება. მარკიზებით დარდილული ფანჯრებიდან ნათელი ცის ფრაგმენტები მოჩანს.

რადიოში ისმის სიმღერა „უკანასკნელი მეფაიტონე“, ვახტანგ კიკაბიძის შესრულებით. სცენაზე საპარიკმახეროს სამი სამუშაო ადგილია: სარკეები, მაგიდები, ზედ მაკრატელები, სამართებლები და სავარცხლები აწყვია; თეთრად შემოსილი სავარძლები. თეთრი ტილოთი

დაფარული თავისა და იდაყვების საყრდენებიანი სავარძლები სუდარაგადაფარებულ გვამებს წააგავს. კედელზე სადენიანი რადიომიმღები ჰკიდია, მის ქვეშ ბუისბოლის ჯოხი დევს.

მუსიკის ფონზე კულისებიდან გამოდის პარიკმახერი – ხნიერი, მელოტი მამაკაცი მუცელზე მჭიდროდ მოტმასნილი თეთრი ხალათით. სახელოებიდან უხილავ მტვერს იფერთხავს და მიდის საპარიკმახეროს კარის გასაღებად.

კარში მენაღე შემოდის, რომელსაც კუბოკრული, ცხიმისგან დალაქავებული, მოკლესახელოებიანი პერანგი და გაუფერულებული შარვალი აცვია. ორი ხელით რაღაც ცხელი კერძით პირამდე სავსე თეფში, ხოლო კბილებით – ლავაში უჭირავს. რაღაცას დაიბლუვლებს და სწრაფად ჯდება უახლოეს სავარძელში, შვებით დგამს მაგიდაზე თეფშს და გვერდზე წევს ყველა სადალაქო იარაღს.

პარიკმახერი: გამარჯობა დაგავინწყდა?

მენაღე (პირიდან ლავაშს გამოიღებს): დილით – ხაში, ზედ – ლავაში. მისალმება ახლა ანეგლოტივით გამოჩნდებოდა. გუშინ დილის

იური შევჩუყი — ჟურნალისტი, რადიონამყვანი, მწერალი, პუბლიცისტი.

დაიბადა 1960 წელს, 1979 წლიდან მუშაობს გარემოს დაცვის საკითხებზე. 1986 წელს ჩამოაყალიბა თავისი ორგანიზაცია „ეკოლოგიური პროექტების ბიურო“. 1993 წლიდან „მწვანე ჯვრის“ სტრუქტურაშია სხვადასხვა თანამდებობაზე (შევიცარია). რადიოსადგურ „თავისუფლების ხმის“ დირექტორი და წამყვანი (2006-2008 წლები). რამდენიმე წიგნის ავტორია.

ოთხ საათამდე ვსვამდი მეგობრებთან ერთად, ვემშვიდობებოდით ერთმანეთს. ახლა თავი მტკივა, მაგრამ ტკივილიც მიხარია – რახან მტკივა, ესე იგი, ცოცხალი ვარ!

პარიკმახერი: ბოლო-ბოლო, მიხვდი, ტკივილი როგორი საჭიროა, თავი ცოცხლად რომ იგრძნო?

მენაღე: კაცობრიობას ხაშზე უკეთესი არაფერი გამოუგონია ნამთვრალეზე.

პარიკმახერი: უკეთესი „ბორჯომია“.

მენაღე: ეჰ, ბატონო, მე გეუბნები, კაცობრიობას-მეთქი, და არა უფალს! მერე კიდევ, წყაროს გარდა სად იპოვი ახლა ნამდვილ „ბორჯომს“.

(ჭამას იწყებს).

პარიკმახერი: ოჯახი როგორ გყავს? ცოლი, ქალიშვილები...

მენაღე: იცი, რა გითხრა, ჩემო ძვირფასო, მშურს შენი. არასოდეს მშურდა შენი მარტოხელა ცხოვრების, ახლა მშურს... ტაძარში არიან. ლოცულობენ. ღმერთს თხოვენ, რომ სიკვდილის შემდეგ შევხვდეთ ერთმანეთს...

პარიკმახერი: რისთვის? ჯოჯოხეთი რომ გაგიფუჭონ?

მენაღე: დამიჯერებ? ამ დილით პირველად მითხრა ცოლმა, მიყვარხარო! ეს თაფლობის თვეშიც არ უთქვამს ჩემთვის.

პარიკმახერი: გაგიმართლა, გიორგი! ალაღ ქალზე დაქორწინდი... კარგი, გაიპარსავ ნვერს? თუ სასაუზმოდ მოხვედი?

მენაღე: გავიპარსავ, მაცალე ჭამა! მოიცა, ახალ ამბებს გადმოსცემენ. ჩუმაღ...

რადიოდიქტორი: ყურადღება, გადმოიცემა კოსმოსური თავდაცვის ცენტრალური პუნქტის ახალი ამბები. NASA-ს თანამგზავრთა მეშვეობით მიღებული უკანასკნელი ცნობებით, ბირთვულ-ბალისტიკურ რაკეტებს არანაირი შესაძენვეი ზიანი არ მიუყენებიათ ასტეროიდს Апофигей-სთვის. ასტეროიდს, მეცნიერთა მოლოდინის საწინააღმდეგოდ, არ შეუცვლია ორბიტა, მისი დედამიწასთან შეჯახება კვლავ მოსალოდნელია 16 საათის შემდეგ. თქვენ უსმენთ კაცობრიობის უკანასკნელ შოუს არხზე „შერეკილები!“ დარჩით ჩვენთან!..

კვლავ ისმის მუსიკა.

პარიკმახერი (თითქოს ბოდიშს იხდისო): სხვა არხები არ მუშაობს.

მენაღე: ესაც შენი ატომური ბომბები. მე-დიცინაზე უფრო მეტი უნდა დახარჯულიყო, ვიდრე ომზე.

პარიკმახერი: ჰოდა, ახლა ყველა ჯანმრთელად დაიხოცებოდა...

კარზე ზარს რეკავენ, შემოდის პროფესორი. თვალისმომჭრელად თეთრ პერანგზე შავი ჰალსტუხი და გარედან, რატომღაც, მსუბუქი, ნახევრადსამხედრო, ღია ფერის კიტელი ჩაუცვამს. მკაცრი სტილის, გულდასმით გაუთოებულ შარვალიც ღია ფერის აცვია.

პროფესორი: ასეც ვფიქრობდი, ვახტანგ, რომ შენ დღესაც მუშაობ! გამარჯობა, გიორგი...

პარიკმახერი: არა, არ ვმუშაობ. უბრალოდ, ქველმოქმედების დღე მაქვს, ყველას უფასოდ ვპარსავ ნვერს.

პროფესორი: სამწუხაროა! ზუსტად დღეს მინდოდა, მთელი ჩემი ფული მომეცა ნვერის გაპარსვაში! (ხარხარებს თავისი ხუმრობით კმაყოფილი) რატომ ვერ ჩერდები სახლში?

პარიკმახერი: შენ?

პროფესორი: მე ყოველ დილით შენთან ვიპარსავდი ნვერს და დღეს რა, გაუპარსავი მოვკვდე? სიცოცხლის უკანასკნელ დღეს გვინა ჩვევის მოშლა.

შემოდის მუსიკოსი ხელში საქსოფონის ფუტლიარით. როგორც ბოჰემური ადამიანი, გაუგებარ, თუმცა ძალზე ძვირფას მოსასხამშია გამოწყობილი. ჯინსი ძალიან ორგანულად აქვს მორგებული. დანარჩენ გმირებთან შედარებით, მან განსაკუთრებით შეინარჩუნა ფიგურა და მოძრაობის სიმსუბუქე.

მუსიკოსი: ჩვენი, აი, ასეთი სულებური ჩვევების გამო გვეცემა ის... ყველას თავი მოვაბეზრეთ იქ (ზემოთ მიანიშნებს). მოსწყინდათ ჩვენი ყურება, ყოველდღე ერთი და იგივეა.

პარიკმახერი: ჩაი გინდა?

მუსიკოსი: მინდა.

პარიკმახერი: ურცით და პიტნით?

მუსიკოსი: როგორც ყოველთვის.

პარიკმახერი: ნამცხვარი მოგცე, ავანგარდისტო?

მუსიკოსი: არა. ფიგურას გაფრთხილება უნდა... რა გაცინებთ?

პარიკმახერი: ერთს არ უნდა, გაუპარსავი მოკვდეს, მეორეს სიკვდილის წინ გახდომის

იმედი აქვს, მესამე ნაბახუსევზე გამოსასვლელად მოვიდა... გიორგი, შენ როგორ ხარ? თავი კიდევ ხომ არ გტკივა?

მენალე: მტკივა. მომე შენი „ბორჯომი“.

პარიკმახერი: არა მაქვს! აჰა, ჩაი, დალიე.

ყველას ჩაის ურიგებს ლითონის დაჭეჭილი ჭიქებით.

რადიოდირექტორი: „ეთერშია კაცობრიობის უკანასკნელი შოუ არხზე „შერეკილები“. ჩვენ ვწყვეტთ მუსიკას საგანგებო შეტყობინებისათვის. ასტეროიდიმა Апофигей-მ დედამიწის ატმოსფეროს საზღვარს მიაღწია. მალე შესაძლებელი გახდება შეუიარაღებელი თვალთმისი დანახვა სამხრეთ პოლუსის ცაზე თანდათან ზრდადი ცეცხლოვანი სფეროს სახით“.

პროფესორი: ისევ ყველაზე საინტერესო მათ ხვდებათ!

პარიკმახერი: ვის მათ?

პროფესორი: ანტიპოდებს...

მუსიკოსი: არავინ იცის, სად ჩამოვარდება?

პარიკმახერი: სულ ერთი არაა?

მუსიკოსი: თუ ოკეანეში ჩამოვარდება – დავიხრჩობით, თუ ხმელეთზე – დავინვებით.

პროფესორი: ამბობენ, ოკეანეშიო. მაგრამ არ დავიხრჩობით. მთებში ვულკანები ამოიფრქვევა და გოგირდის ორთქლი მოგვწამლავს.

მუსიკოსი: მაინც რა არის მეცნიერი! ხასიათს გამოგიკეთებს! ესე იგი, გოგირდით ამოგვახრჩობენ!

პარიკმახერი: მუსიკოსო! წვერს გაიპარსავ მაინც?

მუსიკოსი: კი... გავიპარსავ. ოღონდ მე თვითონ...

იღებს ხელში სამართებელს, სარკეში იხედება და ცდილობს, ყელი გამოიჭრას.

პარიკმახერი: არ გტკივა?

ართმევს სამართებელს და ხელსახოცით სისხლს წმენდს. მუსიკოსი ტირის.

მენალე: რომ ვტირით, მოდი, ის ვიკითხოთ, რალა თქვენს ერს შეემთხვა ეს უბედურება.

მუსიკოსი: შენ, გიორგი, ყოველთვის ანტისემიტი იყავი, და ახლა, ქვეყნიერების უკანასკნელ დღესაც შენი სიავით გინდა მომწამლო...

მენალე: შენ კი, ისააკ, ყოველთვის მდიდარი

იყავი. ჩემთვის ეს ქვეყნიერების უკანასკნელი დღე ყოველთვის დგებოდა, როცა ერთი თეთრიც არ მქონდა ბავშვებისთვის პურის საყიდლად. რძის კი არა, პურის, გესმის?

მუსიკოსი: შენ რა გესმის სიმდიდრის! შენ გგონია, ჩემს მთელ ქონებას არ გავიღებდი, ოღონდ კი დაკვრის ნიჭი მომცემოდა? არა მარტო ქორწინლებაში, გასვენებაშიც დაუფურავდი, ჰა?

პარიკმახერი: სამაგიეროდ, იქ შენს დაკრულზე ხალხი გულწრფელად მოილხენდა ან იმწუხარებდა. აი, ფილარმონიაში კი შენი მოსმენისას სავარძლებში ითვლემდნენ ან მოწყვნილობისგან სხვების ცოლების ბრილიანტებს დაუწყებდნენ თვალიერებას.

პროფესორი: გეყოფათ, რა! რას არკვევთ – „რატომ, რისთვის“... არც არაფრისთვის. უკვე ბევრჯერ იყო ეს ყველაფერი. ასტეროიდები გამუდმებით ეჯახება დედამიწას და ამისგან სულ ვილაღ იღუპება. გასულ ხანაში დინოზავრები იყვნენ, ახლა ჩვენი ჯერია.

საყოველთაო დუმილი.

მენალე: და რა, ამით მორჩა? სულ ესაა, რასაც მეცნიერება ამბობს? მაშინ რისთვის იყო ის, რაც იყო?

პარიკმახერი: ვაჰ, გიორგი, ნუთუ შენთან რამე იყო?

მენალე: იყო! მზე, ცა, დედამიწა, სამშობლო, ჩვენი ქალები, ჩვენი შვილები, ჩვენი ბალები... ჩვენი ჭიქა ღვინო, ჩვენი არსობის პურის ნაჭერი... ვის შეუძლია, მითხრას, რისთვის იყო ეს, თუკი ყველაფერი არაფრით უნდა დასრულდეს, და ეს, მეცნიერებამ, როგორც ჩანს, დიდი ხანია, კარგად იცის? მისმინე, ძვირფასო ბატონო დავით, რატომ აქამდე არ მითხარი ეს?

პროფესორი: ყველაფერს, რასაც დასაწყისი აქვს, დასასრულიც გააჩნია. ეს მე არ მითქვამს. ეს ყველაფერი იცოდნენ... შენც იცოდი. უბრალოდ, არ გიფიქრია, რომ შენს სიცოცხლეში დადგებოდა აღსასრული. და არც არავის უფიქრია. ცხოვრობდნენ, რადგან დაიბადნენ და შემთხვევის იმედი ჰქონდათ.

მუსიკოსი: დიდი ხნის წინ ამაზე იოანე ღვთისმეტყველმა დაწერა, მაგრამ არ დაუჯერეს.

მენალე: იმიტომ, რომ ისაც თქვენიანი იყო.

პროფესორი: გუშინ ქლიავი დავრგე, არ იკითხავთ, რატომ? უბრალოდ, დიდი ხანია, მინდოდა დარგვა და დავრგე, ასე ჩავსვი. რეგენი ვარ, ხომ ასეა?

მუსიკოსი: შენ ცხოვრების განმავლობაში ბევრი ვინმე გყავს ჩასმული...

მენალე: მე კი მეზობლებს ჭების ამოთხრაში ვეხმარებოდი... და ფულს არ ვართმევდი, მართო ღვინოს... აი, მე მართლა რეგენი ვარ... მაგრამ სხვისი არ მესმის. კაი, ჩვენ გავიარეთ ცხოვრება, მაგრამ ბავშვებმა რა დააშავეს? მათ ისიც ვერ მოასწრეს, გაეგოთ, როგორია ცხოვრება.

პროფესორი: შენ რა, მოასწარი? შენს ოჯახში სადილზე სამი თევზი შვიდ კაცზე ნაწილდებოდა – ამას ცხოვრება ქვია?

პარიკმახერი: შენ კი, რა თქმა უნდა, გიორგიზე მეტი თევზიც გაქვს ნაჭამი, წინილაც, ძროხაც და ღორიც. და ეს იმას ნიშნავს, რომ იცხოვრე? ისინი შენისთანა ღორმუცელას იმ ქვეყნად თავისი რქებით, ეშვებით და ჩლიქებით ქვესკნელში ჩაგადებენ ეშმაკების შესაჭმელად. ისინი გჭამენ, შენ კი ხორცი ხელახლა გემატება!

პროფესორი: (თავზარდაცემული პირფარის ინერსი): უფალო, იყოს ნება შენი!

პარიკმახერი: იქნება, იქნება...

მენალე: ღარიბს სიღარიბე უსაყვედურო – უკანასკნელი საქმეა, დავით.

მუსიკოსი: რატომ იტყუები, გიორგი, უკანასკნელი დღეა, როგორ უწოდებ შენს თავს ღარიბს, როცა ყოველდღე ჭამა-სმა არ გაკლდა! სახლშიც არაფერი მიგქონდა, შე ლოთო, ქალიშვილები კი გაგიჩინა ცოლმა, გამოკვება, გაზარდა. ვახტანგიც ტყუის. მთელი ცხოვრება ჭამაში არ გვიტარებია...

პროფესორი: არა, ვახტანგი მართალია, ათასჯერ მართალია! რას გაიხსენებ განვლილი ცხოვრებიდან? ვჭამდით, ვსვამდით, ქალებში დავდიოდით. და მაშინ, კი არ გვრცხვენოდა, გვიხაროდა, აი რაშია სისაძაგლე... დანარჩენი კი – უფერული სამუშაო დღეები, მოწყენილობა, შიდა საზრუნავები, ცოლ-შვილი, შრომა და ჯაფა... საინტერესოა, ვინ მოაწყო სამყარო ასე, რომ ყოველგვარი სიამოვნების გამო მერე სინდისი გქენჯნის? აი, ისააკი ამბობს, რომ მე ბევრი ვინმე ჩამისვამს. ჰო, წმენდის

დროს ბევრი მექრთამე მოიშორეს, მაგრამ ყველა არა, იმიტომ, რომ მაშინ ყველა მექრთამე იყო, ყველა იღებდა ქრთამს – ნიშნის დაწერაში, მოწყობაში, კურსიდან კურსზე გადაყვანაში... და მე რომ არ მიმეთითებინა, ვინ დაეჭირათ, ჩემზე მიუთითებდნენ. ჩემი დაწესებული კი არაა, რომ ამ ქვეყნად ან ბატონი შეიძლება იყო, ან მოსამსახურე, და პატიოსნად ცხოვრება ფიზიკურად შეუძლებელია. ვინ გამოიგონა ასეთი სამყარო, ყოველ დღე რომ გვანამებდა, გვამახინჯებდა, გვხრწნიდა, და ახლა კი დროა, მისი განადგურება გვიხაროდეს?

პარიკმახერი: ადამიანებმა თვითონ გამოიგონეს. უფაღმა ხომ ყველას მოგცათ იმის გაგების ძალა, თუ რა არის სისაძაგლე, და ადამიანური სიამოვნებები მოგცათ – ლოცვა, სილამაზის ჭვრეტა, გასხივოსნება...

პროფესორი: სილამაზის ჭვრეტით რომ სიამოვნება მიიღო, წმინდანი უნდა იყო. სილამაზეს ხელით უნდა შეეხო!

პარიკმახერი: წმინდანებიც ცხოვრობდნენ ამ ქვეყნად, ბატონო დავით, ისე რომ, ნუ იტყვი, ქვეყნად წმინდანობა შეუძლებელია... ეს ქვეყანა კი არაა დამნაშავე, რომ ადამიანი ასეთია, არამედ ადამიანი, რომ ეს ქვეყანა უკეთესად არ აქცია, ეს ყველაფერი იცით და უფაღს ნუ აბრალებთ. გიორგიმ იცოდა, რომ მამა ვალდებულია, ოჯახი არჩინოს და არა სასმელში ხარჯოს ბავშვების კაბებისთვის გადაღებული ფული. ისააკმა ახალგაზრდობიდანვე იცოდა, რომ საჭიროა, დაკვრა ისწავლოს და არ შესტიროდეს ყველა სქელსაჯდომიან სულელ ქალს, რომ ებრაელებს კომუნისტები საზღვარგარეთ არ უშვებენ. ბატონმა პროფესორმა იცოდა, რომ დისერტაციების მოპარვა ცუდია, მაგრამ კურსდამთავრებულ გოგონებთან წოლით მხიარულება სჯობს მუშაობას...

პროფესორი: რა თქვი?! დისერტაცია მოვიპარე? თქვი, ვის მოვპარე!

პარიკმახერი: ლიანა ხურციძეს, შენ ის მეხუთე კურსიდან გარიცხე იმის გამო, რომ როგორც ბებერი თბა, შენს ადგილზე მოგსვა. ნიჭიერი იყო, ნამდვილი აღმოჩენა გააკეთა. შეეძლო, მეცნიერი გამხდარიყო. ახლა ზის სარდაფში სამი წლის ქალიშვილთან ერთად და ელოდება გავარვარებულ ფერფლს ან შხამიან გაზს.

პროფესორი: შენ... შენ საიდან იცი?

პარიკმახერი: ყოველ დილით აქ მოდიხარ და... მე თქვენზე ყველაფერი ვიცი.

მუსიკოსი: ვახტანგ, ისევ მართალი ხარ... ვაი, როგორ მრცხვენია ახლა...

მენალე: მე – არა...

მუსიკოსი: შე ლოთო, შენ როდის გრცხვე-
ნოდა, როცა ჩემზე დანერე, თითქოს ისრაელ-
ში წასვლა მინდოდა? სწორედ მაშინ უნდოდათ
ჩემი პარტიაში მიღება...

მენალე: შენ ხომ მართლა გინდოდა წასვლა,
ცხოვნებული შენი ცოლი ჩემსას ეუბნებოდა...

მუსიკოსი: ვის ვჭირდებოდი იქ ჩემი საქ-
სოფონით! იქ არაბებიც კი ჩემზე უკეთესად
უკრავენ საქსოფონზე.

მენალე: ახალგაზრდა ვიყავი, ყველა სისუ-
ლელის მჯეროდა, ასე გვასწავლიდნენ!

მუსიკოსი: და შენ ისურვე, პირველი მონა-
ფე გამხდარიყავი!

მენალე: მაპატიე, ძვირფასო, უკვე რამდენი
წელი გავიდა. რომ შეიძლებოდა, ყველაფერს
შევცვლიდი!

მუსიკოსი: ბატონო ვახტანგ, შენ, როგორც
ჩანს, ყველაფერი იცი. მითხარი, შესაძლებე-
ლია წარსულის შეცვლა?

პარიკმახერი: მხოლოდ სინანულით და მი-
ტევებით.

მუსიკოსი: კარგი, გიორგი. მე გპატიობ,
მაგრამ შენც მაპატიე.

მენალე (უნდობლად): რა?

მუსიკოსი: საერთოდ... შენი ლეილა შენი
ქალიშვილი არ არის, ჩემი ქალიშვილია.

**პარიკმახერი სწრაფად ააღაგებს მენალის
წინ მაგიდიდან სამართებლებს და მაკრატლებს.**

მენალე: ვიცოდი... ერთხელ მარიამმა ცხელ
გულზე მითხრა... შენც იცოდე, არასოდეს და-
მიჩაგრავს ის, ყველანაირად, როგორც ღვიძლ
შვილს, ისე ვექცეოდი... მაგრამ შენ, შე ნაძი-
რალა, რატომ არ ეხმარებოდი? ხომ იცოდი,
როგორ ვცხოვრობდით...

მუსიკოსი: როგორ შემეძლო, ვიფიქრე, გა-
იგებდი და ყველას დაგვხოცავდი!

**პარიკმახერი (სამართებლებს და მაკრატ-
ლებს ისევ დადებს):** ნახა ამანაც აბრაგი! მეორე
დათა თუთაშხია... ნება მომეცი, გიორგი, მეც
მოვინანიო შენს წინაშე. შენი მეორე ქალიშვი-
ლი...

მენალე (ხმამაღლა): რა-ა-ა?

პარიკმახერი: ის არა, რაც შენ გაიფიქრე.
უნდოდა, ჩემს ნათესავს გაყოლოდა. ხომ კარ-
გი წყვილია? მოკლედ, მე მოვუწყვე იქ ყველა-
ფერი – აგარაკი და მანქანა ვათხოვე... ფულით
დავეხმარე... შენ გითხრა, რომ არდადეგებზე
რუსეთში წავიდა მეგობართან. რუსეთშიც წა-
ვიდა, მაგრამ სულ ერთი კვირით, თორემ ისე
სულ ნიკოლოზთან იყო.

მენალე: აჰ, შე ბებერო მაჭანკალო! გოგოს
თექვსმეტი წელი შეუსრულდა ახლახანს!

პარიკმახერი: რა შუაშია ასაკი! სულამი-
თი კიდევ უფრო პატარა იყო. საერთოდ რა
გესმის სიყვარულის! ეს ხომ სიყვარულია! მე
სასწაული მოვახდინე. ჩვეულებრივი ცხოვრე-
ბის წყალი საქორწილო ღვინოდ ვაქციე! შენ
კი მაჭანკალს მიწოდებ... ვერც წარმომედგინა,
რომ ნიკოლოზი ამის შემდეგ მის დანახვასაც
ალარ ისურვებდა და ამ სოფიკოს მოიყვანდა!
ფულმა აცდუნა, სულელი! და რაში წერია ახ-
ლა ის ფული?

მენალე: თორემ შენ ხომ მის ადგილზე სხვა-
ნაირად მოიქცეოდი! ამ ქვეყნად ვინმე დაუმ-
შვიდებია რაიმე სასურველის მიღწევას? არა,
ადამიანი ისეა მოწყობილი, ყველაფერი ეცო-
ტავენა. ცოტაა, ცოტაა, ცოტაა! კიდევ მომე-
ცი, კიდევ! ლამაზმანი მოიპოვა, ახლა ფული
უნდა! მთელი სამყაროც რომ მისცე, მაინც
ცოტა იქნება მისთვის! ეჰ, როგორც ჩანს, სწო-
რად გადაწყვიტეს ჩვენი განადგურება!

პროფესორი: დაწყნარდი, გიორგი, დღეს
ისეთი დღეა, ყველაფერი არაფრად ღირს, ფუ-
ლი, ნიკოლოზი და სოფიკო, სიყვარული...

პარიკმახერი: ყოველთვის ყველაფერი
არაფრად ღირდა. მხოლოდ ადამიანები ადებ-
დნენ ფასს ყველაფერს, და ყოველთვის ცდე-
ბოდნენ, სულს ყიდდნენ ბრჭყვიალა სამშვენი-
სებზე...

**რადიომიმღებში მუსიკა წყდება. პარიკმახე-
რი მიდის და ხმის ამწევს ატრიალებს.**

რადიოდიქტორის ხმა: ყურადღება, თქვენ
უსმენთ კაცობრიობის უკანასკნელ შოუს და
თქვენთანაა არხი „შერეკილები“. გადმოვცემთ
ახალ შეტყობინებას კოსმოსური თავდაცვის
ცენტრალური პუნქტიდან. დედამიწის გაერ-
თიანებულმა სამხედრო-კოსმოსურმა ჯარებმა

ასტეროიდის წინააღმდეგ ლაზერული იარაღი გამოიყენეს, რის შედეგადაც, შემთხვევით, ჩინური თანამგზავრი ჩამოაგდეს. ასტეროიდი არათუ დაზიანებულა, არამედ, რამდენადმე გაზარდა დაშვების სიჩქარე. მისი ტრაექტორია არ შეცვლილა, უწინდელი რჩება დაცემის სავარაუდო ადგილიც – სეიშელის კუნძულების რაიონი. ასტეროიდის დაცემა მოსალოდნელია სამი საათის შემდეგ. და ამ სამ საათს გავატარებთ კარგი მუსიკის კომპანიში! უსმინეთ „ბიტლზის“ კომპოზიციას „თაფლის გემო“ და დარჩით ჩვენთან!

ფანჯრებს მიღმა სროლის ხმა ისმის.

პარიკმახერი: სამი საათი დარჩა...

პროფესორი: რომ ვსვამდი და ვქეიფობდი, არ მრცხვენია, სტუდენტ გოგონებს რომ ნიშნის დაწერაში ნატურით ვახდევინებდი, არც ამის მრცხვენია. მომავალ პრეზიდენტს რომ აგიტაციას ვუწევდი ამ წყეულ წელიწადში – აი, ეს კი...

პარიკმახერი: ესე იგი, შენც სისხლით გაგსვარა სამოქალაქო ომმა...

პროფესორი: ასეა...

პარიკმახერი: გამოდის, რომ ჩვენ შორის მხოლოდ გიორგი მუშაობდა პატიოსნად. თუ თარგს ისე არ დააყენებს – მაშინვე ჩანს... ომში არ წასულა – ხელი მიკანკალებსო... პირდაპირ მართალი კაცია. თანამედროვე ლოტი.

მუსიკოსი: სახლში წავალ, მშია.

პარიკმახერი: იჯექი! არ გესმის, ქუჩაში რომ ისვრიან?

მუსიკოსი: ისვრიან თუ არა, რა მნიშვნელობა აქვს? ჯობია – ტყვიით, ვიდრე გოგირდის გაზით.

პროფესორი: შეიძლება, გავარვარებული ფერფლი დაგვეყაროს. ვიქნებით, როგორც პომპეიში. წინილებით შევინვებით.

პარიკმახერი: ჰო, მართლა, ერთი-ორი შემწვარი ქათამი მაქვს გადანახული, კიდევ ყველი, ღვინო, პური... სუფრა გაეშალოთ!

პროფესორი: ჩვენ რომ ხელცარიელი მოვედით...

პარიკმახერი: არაფერია. ისააკი რამეს დაუკრავს. ოღონდ მენდელსონი და შოპენი არ გინდა, კარგი? შენ და გიორგიმ მაგიდები მიმადგმევინეთ...

სურათი მეორე

მუსიკოსი საქსოფონზე „დაცვნილ ფოთლებს“ უკრავს. მუსიკის ფონზე საფარიკმახეროს ფერი ეცვლება და საბანკეტო დარბაზად იქცევა. პარიკმახერი სუფრას შლის, შემდეგ ვარდისფერ დარბაზებს ხურავს, და სცენა შემაფოთებელ ვარდისფერ-მწვანე ბინდ-ბუნდში იძირება.

პროფესორი (მაგიდას მიუჯდება): გასაოცარია! როგორც ახალგაზრდობაში სიამოვნების მწვერვალად მივიჩნევდით ქეიფს, ასევე ახლაც – ქვეყნიერებას ჭიქა ღვინით ვაცილებთ.

მენალე: ეჰ, ძვირფასო ბატონო დავით! ქეიფის დროს კვდებოდეს – მეტი რა უნდა ადამიანს!

პარიკმახერი: ადამიანს ბევრი რამ უნდა. მაგალითად ის, რომ იცოდეს, თუ რისთვის იცხოვრა, რისთვის არსებობს ეს მემთვრალეობის, მრუშობის, ძალადობის, საშინელების, ომების, სნეულებების მორევი...

მენალე: არც არაფრისთვის. იმიტომ, რომ ყველაფერი ახლავე დასრულებდა. ორი საათი დარჩა. არ ვჭამოთ, ბოლო-ბოლო?

პარიკმახერი: რა თქმა უნდა, დაბრძანდით, ძვირფასო სტუმრებო...

მაგიდასთან სხდებიან. პარიკმახერი ღვინოს ასხამს.

პროფესორი: ოღონდ რადიო ჩართეთ, ხომ საინტერესოა...

მუსიკოსი დგება, მიდის რადიომიმღებთან და რთავს.

დიქტორის ხმა: აფრინდა ატმოსფერული გადამჭერები – დედამიწელთა უკანასკნელი იმედი. რამდენიმე ესკადრიალია მონაცვლეობით უშვებს რაკეტებს გიგანტური ასტეროიდის მიმართულებით, ასტეროიდი უზარმაზარ გავარვარებულ სფეროდ იქცა. ნუთუ კაცობრიობის მთელი ძალა უძლური აღმოჩნდება ბუნებისაგან მომდინარე უმოწყალო საფრთხის წინაშე? უკანასკნელი თადარიგი ერთვება ბრძოლაში – მსოფლიო ოკეანის ავიამზიდებიდან აფრენილი საზღვაო ავიაციის ესკადრიალები... ყურადღება, NASA-ს ცენტრიდან ახალი შეტყობინება გვაქვს: მეცნიერები გვატყობინებენ, რომ ასტეროიდს არანაირი ხილული დაზიანება არ

ეტყობა, რაც ადასტურებს იმ ჰიპოთეზას, რომ ის ნამდვილად ლითონის ბუნებისაა...

ყურადღება! ახლახანს მოვიდა შეტყობინება... ჩვენი სამხედროები ასტეროიდის გახვრეტას ცდილობენ! თავგანწირვის უმაგალითო მცდელობაა, თუმცა უსარგებლო...

გადაცემა წყდება.

პარიკმახერი (მალლა წევს თლილ ჭიქას): ნათელში იყვენ ჩვენი გმირები!

ყველა დგება და ჭიქების მიუჭახუნებლად სვამენ ღვინოს.

მუსიკოსი: თუმცაღა, მარადისობა ერთ საათში დამთავრდება.

პროფესორი: ჩვენი შვილები იბრძვიან ჩვენითვის... როგორც ყოველთვის ამ დანაყველილ ქვეყანაზე...

მენალე: ისააკ, შენ ებრაელი ხარ, ანუ აქ ყველაზე ჭკვიანი, თქვი სადღეგრძელო.

ისააკი ნელა დგება და ღვინით სავსე ჭიქას ხელში იღებს.

მუსიკოსი: დიახ, ადამიანი საძაგელია. სადღაც იქ, ცაში, უკანასკნელი ბრძოლაა, არმაგედონი. ჩვენი შვილები საშინელი სიკვდილით იღუპებიან, ჩვენ კი ვჭამთ და ვსვამთ. და ასე იყო სულ! ვიღაც სვამდა, ვიღაც სისხლს ღვრიდა, ვიღაცამ ჯიხური გახსნა, ვიღაცამ სანგარი გათხარა.

ჩვენ, ადამიანები, ერთიან კაცობრიობად მხოლოდ საერთო დაღუპვამდე რამდენიმე საათით ადრე ვიქცით. ჩვენ ვკლავდით – როგორც თავის გადასარჩენად, ისე სიამოვნებისთვის. ჩვენ მივისწრაფვოდით ძალაუფლებისკენ – მხოლოდ იმისათვის, რომ გვეგრძნო ძალაუფლება. მერე და როგორ იგრძნობ ძალაუფლებას უფრო უკეთ, ვიდრე სხვების წამებითა და მოკვლით? ჩვენ დავიმსახურეთ სიკვდილი, საზიზღარი სიკვდილი იმ პარაზიტების მსგავსად, სახლში დიდი ხნის შემდეგ დაბრუნებულმა პატრონმა გარეთ რომ გამოყარა. ჩვენ ყველაფერი, რაც მოგველის, დავიმსახურეთ...

და მაინც, მინდა, მე, უნიჭო მუსიკოსმა, მრუშმა არამზადამ, წარუმატებელმა კარიერისტმა, საზიზღარმა ქმარმა და არაფრისმაქნისმა მამამ, მე, მსოფლიო ისტორიის ფეხსაცმლის უსარგებლო მტვერმა, გკითხო შენ, უფალო, შენ ხომ ყოვლისმცოდნე ხარ! შენ ხომ

თავიდანვე იცოდი, რომ ჩვენ არაფერი გამოგვივიდოდა, და ამიტომაც გამოიგონე განადგურების ასეთი მექანიზმი, ისევე, როგორც უნიტაზში ყოველ ათ წუთში ერთხელ ავტომატურად ჩადის წყალი, ხომ ასეა? მაშ, რატომ მოგვეცა ჩვენ, არარაობისათვის განწირულებს, შენდამი რწმენა, ხსნის იმედი, სიყვარული და მისწრაფება რაღაც ჩვენგან განსხვავებული უმაღლესისადმი? ეს ხომ სისასტიკეა, უფალო – იცოდე, რომ ჩვენ არაფერი გამოგვივა, რომ პლანეტები საერთოდ არ არის საცხოვრებელი ადგილი, და მაინც ამბობდეს: სიცოცხლე არ არის, მაგრამ გამაგრდით ჯერჯერობით... აკეთეთ კეთილი საქმეები... სულით გაიზარდეთ... დანარჩენი კი ჩემს ხელშია...

უფალო! ახლა კარგად ვხედავ, რა არის შენს ხელში! ცეცხლოვანი მახვილი მოიტანე შენ, და სადაცაა, თავს დაგვცემ. გთხოვ, მოწყალე იყავი ჩვენდამი, ჯერ გონება წავართვი, დაე, როგორც ტყის მხეცები და ცის ფრინველები, ისე დავიღუპოთ, ამ ყველაფრის ვერგამცნობიერებლები.

ძალიან სასტიკია ცოცხალი ადამიანების დახოცვა... შენ გაგიმარჯოს, უფალო!

სვამს. სხვებიც ჭიქების მიუჭახუნებლად სვამენ.

მენალე (ლავაშს აყოლებს): კარგად თქვი. პირდაპირ ძველი წინასწარმეტყველი ხარ. ჩვენი ისააკი თავად უფალს „შენობით“ ელაპარაკება, როგორც ვხედავ...

პარიკმახერი, მონოლოგის დროს თავის მელოტ თავზე საკარნავალო ეშმაკის რქები რომ დაიდგა, კედლიდან ბეისბოლის ჯოხს ხსნის.

პარიკმახერი: გონების წართმევა? ეს შესაძლებელია...

მუსიკოსს ჯოხს უქნევს. ის სავარძლის უკან იმალება შეშინებული.

პარიკმახერი: აი, ადამიანებო, ისეთი რამ გსურთ, რისი ასრულებისაც თავადვე გეშინიათ. რატომ დაგავინწყდა, შეგესხენებინა უფლისთვის, რომ არ არსებობს სიკვდილი და არსებობს მარადიული ცხოვრება? რატომ გაუნაწყენდი? სიკვდილი რომ გელოდება, იმიტომ? ის ვერ გაიგე, რომ როგორც იქნა, ამნისტია გამოგივიდათ ყველას? იმ ვაშლის გულისთვის, რომლის გამოც თქვენ ყველანი ამ ცხოვრებაში შემოგყარეს, სადაც, იმისათვის, რომ იცოცხ-

ლო, უნდა მოკლა, სადაც შენს სიხარულს საფუძვლად უდევს სხვისი სიმწარე და დამცირება, სადაც არავინაა უცოდველი, სადაც ყველაზე სუფთა სულებიც კი მახინჯდებიან და ყველაზე კეთილი საქციელი ბოროტებად იქცევა... და, ყველაფერთან ერთად, თქვენ მოგეცათ სიკეთის ბოროტებისგან გარჩევის უნარი. ანუ თქვენ ცხოვრობდით ისე, რომ ვერც კი ხვდებოდით, როგორ სჩადიოდით ყოველ წუთში ბოროტებას. და ამ გამუდმებულ ტანჯვას სიცოცხლეს უწოდებდით, ახლა კი იმაზე ტირით, რომ წამება უცებ დამთავრდა! გაიგეთ, ბოლოს და ბოლოს! ტირილი გაქრა! ეშმაკი აღარაა ამ სოფლის ბატონი! თქვენ უკვე აღარ გაგანამებენ! დასრულდა მინიერი სატანჯველები! უფალს თავისთან მიყავხართ, სამოთხის ბაღში. ყველანი. საშინელი სამსჯავრო არ იქნება, ეს ნამდვილად ვიცი. რატომ? თქვენ, ყველამ, საკუთარი თავი განსაჯეთ დღეს და განაჩენი გამოუტანეთ – სიკვდილი. ადგილი კი, ნუ ღელავთ, იქ ყველას ეყოფა, წმინდასაც და უნ-

მინდურსაც – იქ მას ბევრი ოთახი აქვს... უნდა გვიხაროდეს, ბატონო! უნდა გვიხაროდეს!

სადაც, ცაზე, სულ უფრო მატულობს სტვენის მსგავსი დისჰარმონიული ხმა, რომელსაც თან გრიალი მოსდევს.

უეცრად კვლავ რადიო ინყებს ლაპარაკს. დიქტორის ხმა ძლივსაა აღწევს ატმოსფერულ წინააღმდეგობაში:

დიქტორის ხმა: „ამით გემშვიდობებათ ჩვენი ჯგუფი რადიოარხიდან „მერეკილები“. ძვირფასო რადიომსმენელებო, გმადლობთ, რომ ჩვენთან იყავით კაცობრიობის უკანასკნელ შოუზე. ასტეროიდის დაცემამდე რამდენიმე წუთიღა დარჩა...“

პარიკმახერი: გვიხაროდეს!

მუსიკოსი: მართლაც, ჩვენ ხომ უკვდავნი ვართ, რაებს ვლაპარაკობდი...

პროფესორი: აი, ყველაფერი დასრულდა.

მენაღე: როგორც იქნა, ბოლო მოეღო ჩვენს ტანჯვას, მარიამ! ჩვენ თავისუფლები ვართ! თავისუფლები! თავისუფლება! Liberte!

/ფარდა/

თარგმნა ვლადიმერ ჩიტოშვილმა